

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Українська мова і література).
Польська мова

першого рівня вищої освіти (бакалавр)

за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
спеціалізації Середня освіта Польська мова
галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: вчитель української мови і літератури та зарубіжної
літератури, вчитель польської мови

ЗАТВЕРДЖЕНО
НА ЗАСІДАННІ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

проф. Безлюдний О. І.

(протокол № 1 від «25» серпня 2016 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2016 р.

Ректор проф. О. І. Безлюдний

(наказ № 1 від «31» серпня 2016 р.)

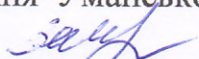
Умань – 2016

Передмова

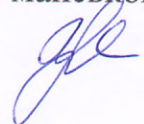
Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ):

1. Тищенко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

2. Зелінська Оксана Юріївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

3. Осіпенко Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

4. Ріднева Любов Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра української мови та методики її навчання Кафедра української літератури, українознавства та методик їх навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури, вчитель польської мови
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Українська мова і література). Польська мова
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 28 травня 2015 року протокол № 116 (наказ МОН України від 10.06.2016 р. № 1415л), УДПУ імені Павла Тичини визнано акредитованим за II (другим) рівнем з напряму (спеціальності) 0203 Гуманітарні науки 6.020303 Філологія. Українська мова і література*. Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 року.
Цикл/рівень	FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська, польська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ff.udpu.org.ua/navchannya/osvitni-prohramy-2/os-bakalavr
2 - Мета освітньої програми	
Забезпечити освіту в галузі української мови і літератури із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів до педагогічної діяльності з можливостями подальшого навчання. Використовуючи інноваційну модель підготовки фахівця-філолога, надати студентам ґрунтовні знання з української мови та літератури, виробити в них критичний підхід до розуміння особливостей розвитку мови та літератури в діячості та специфіки їх функціонування на сучасному етапі.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Українська мова, мультидисциплінарна; галузь знань – українська мова та дотичні – російська мова, польська мова, теорія комунікації, знання іноземної – бажано. Програма передбачає такі компоненти: <ul style="list-style-type: none"> - цикл загальної підготовки (88 кредитів ЄКТС, 2640 годин); - цикл професійної підготовки (67 кредитів ЄКТС, 2010 годин; разом з практичною підготовкою); - дисципліни вільного вибору (60 кредитів ЄКТС, 1800 годин); - практична підготовка – 24 кредити; - атестація – 1 кредит.
Орієнтація освітньої програми	Програма ґрунтується на загальновідомих наукових результатах із мовознавства та літературознавства, спрямована на інтеграцію фахової підготовки у галузі української та польської філології з інноваційною діяльністю, подальшу професійну та наукову кар'єру.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта за предметною галуззю з урахуванням спеціалізацій. Ключові слова: освіта, українська мова і література, зарубіжна

та спеціалізації	література, польська мова.
Особливості програми	Студенти беруть участь у спеціальних семінарах разом зі студентами-учасниками програм МіґуС, Еразмус.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати: - філолог-дослідник; вчитель фахових дисциплін (української мови і літератури, зарубіжної літератури; вчитель польської мови. Випускники можуть обіймати такі посади: - асистент вчителя (ДК 003:2015); вчитель основної школи.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра), суміжною чи перехресною.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Програмою передбачено студентоцентрований стиль навчання, самонавчання, проблемно зорієнтоване навчання. Лекційні курси поєднують із семінарськими, практичними, лабораторними заняттями, спеціальними та педагогічними практиками.
Оцінювання	Екзамени (усні для концептуальних частин та письмові – для перевірки основних знань), заліки, захисти практики, курсових робіт, атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати проблемні питання та вирішувати практичні завдання з української мови і літератури в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей. ЗК 2. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професії. ЗК 3. Здатність знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел. ЗК 4. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати професійні проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання на практиці. ЗК 6. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення та генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 8. Здатність до розроблення та управління проектами. ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 10. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадською свідомістю.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ПК 1. Здатність розуміти сутність філологічної науки, усвідомлювати специфіку мовознавчої та літературознавчої складових. ПК 2. Здатність розуміти лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіти знаннями з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української літературної мови. ПК 3. Здатність розуміння закономірностей літературного процесу, художнього значення літературного твору в контексті суспільного та літературного процесу певної культурно-історичної епохи, усвідомлення художньої своєрідності літературного твору і загальної типології художньо-літературної творчості. ПК 4. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання української мови й літератури. ПК 5. Уміння застосовувати знання з основних понять і концепцій сучасної мовознавчої і літературознавчої науки, вільно оперувати

	<p>мовознавчим та літературознавчим матеріалом.</p> <p>ПК 6. Здатність розуміти процеси розвитку мовних і літературних процесів, їх зв'язку із суспільством, уміти використовувати ці знання в професійній діяльності.</p> <p>ПК 7. Уміння оперативно засвоювати нові теорії, концепції, методики дослідження як у галузі філології, так і на межі різних гуманітарних наук; уміти ефективно застосовувати теорію компаративістики.</p> <p>ПК 8. Уміння використовувати когнітивно-дискурсивні навички, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів.</p> <p>ПК 9. Знання ключових понять фонетики, орфоєпії, орфографії польської мови. Оволодіння фонетичними та орфоєпічними нормами польської мови.</p> <p>ПК 10. Володіння лексикою польської мови за орієнтовними темами; збагачення словникового запасу.</p> <p>ПК 11. Розуміння закономірностей розвитку польської мови; здатність використовувати мовний матеріал лінгвокраїнознавчого мінімуму із соціально-побутової, соціально-культурної та ділової сфери спілкування.</p> <p>ПК 12. Знання основних понять і категорій методики навчання польської мови; теоретичних засад формування в учнів іншомовної лексичної, граматичної і фонетичної компетенцій; сучасних підходів до формування в учнів іншомовної мовленнєвої компетенції в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі; форм, видів і способів контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої і соціокультурної компетенцій.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Знання професійно зорієнтованих гуманітарних наук, спеціалізованих філологічних дисциплін.</p> <p>ПРН 2. Знання мовних явищ та літературних процесів, здатність систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p> <p>ПРН 3. Знання методики підготовки уроків з української мови та літератури будь-якого типу.</p> <p>ПРН 4. Знання основних функцій і законів розвитку мови як суспільного явища, різнорівневої (системної) організації української мови та її норм, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті, мовного дискурсу художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 5. Знання провідних тенденцій розвитку літературного процесу в Україні, специфіки його перебігу в культурному контексті, змісту естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; творів української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.</p> <p>ПРН 6. Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з української мови та літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Уміння використовувати поглиблені знання професійно-орієнтованих гуманітарних наук, спеціалізованих філологічних дисциплін, здійснювати професійну науково-дослідну діяльність.</p> <p>ПРН 8. Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.</p> <p>ПРН 9. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної</p>

	<p>освіти), здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.</p> <p>ПРН 10. Вміння здійснювати іншомовну комунікативну діяльність, демонструючи рівні сформованості мовної і мовленнєвої компетентності з польської мови.</p> <p>ПРН 11. Вміння визначати основні етапи розвитку польської мови.</p> <p>ПРН 12. Здатність застосовувати різні методи організації навчального процесу в загальноосвітній школі, організації позааудиторної та освітньо-виховної роботи, володіти сучасними освітніми технологіями та методами навчання.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр у складі 7 докторів наук, 39 кандидатів наук, 12 викладачів.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнаний комп'ютерний клас. Працюють лабораторії «Східноподільський лінгвокраєзнавчий науково-координаційний центр», «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі», «Театр Слова», «Центр дослідження вишивки Східного Поділля», «Центра творчої майстерності вчителя імені С. Павленка», науково-методичний кабінет.
Інформаційне та навчально – методичне забезпечення	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі інформаційно-освітнього середовища для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Укладені угоди:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - із Сумським державним університетом «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - з ДП «Український дитячий центр «Молода гвардія»» (для здійснення педагогічної діяльності та проходження виробничої практики), - з ТОВ «Лижна школа» (Буковель) для проведення практик студентів та надання методичної допомоги майбутнім вчителям.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Реалізуються програми подвійного диплома:</p> <p>Університет в м. Порту (Португалія)</p> <p>Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія)</p> <p>Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно(Польща)</p> <p>Поморська академія в м. Слупську (Польща)</p> <p>Державна вища професійна школа імені Я.А. Коменського в м. Лешно (Польща)</p> <p>Академія імені Яна Длugoша в м. Ченстохові (Польща)</p> <p>Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща)</p> <p>Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща)</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів. Іноземні студенти навчаються в одній групі зі студентами-українцями, до них застосовуються ті самі вимоги, що й до українців.

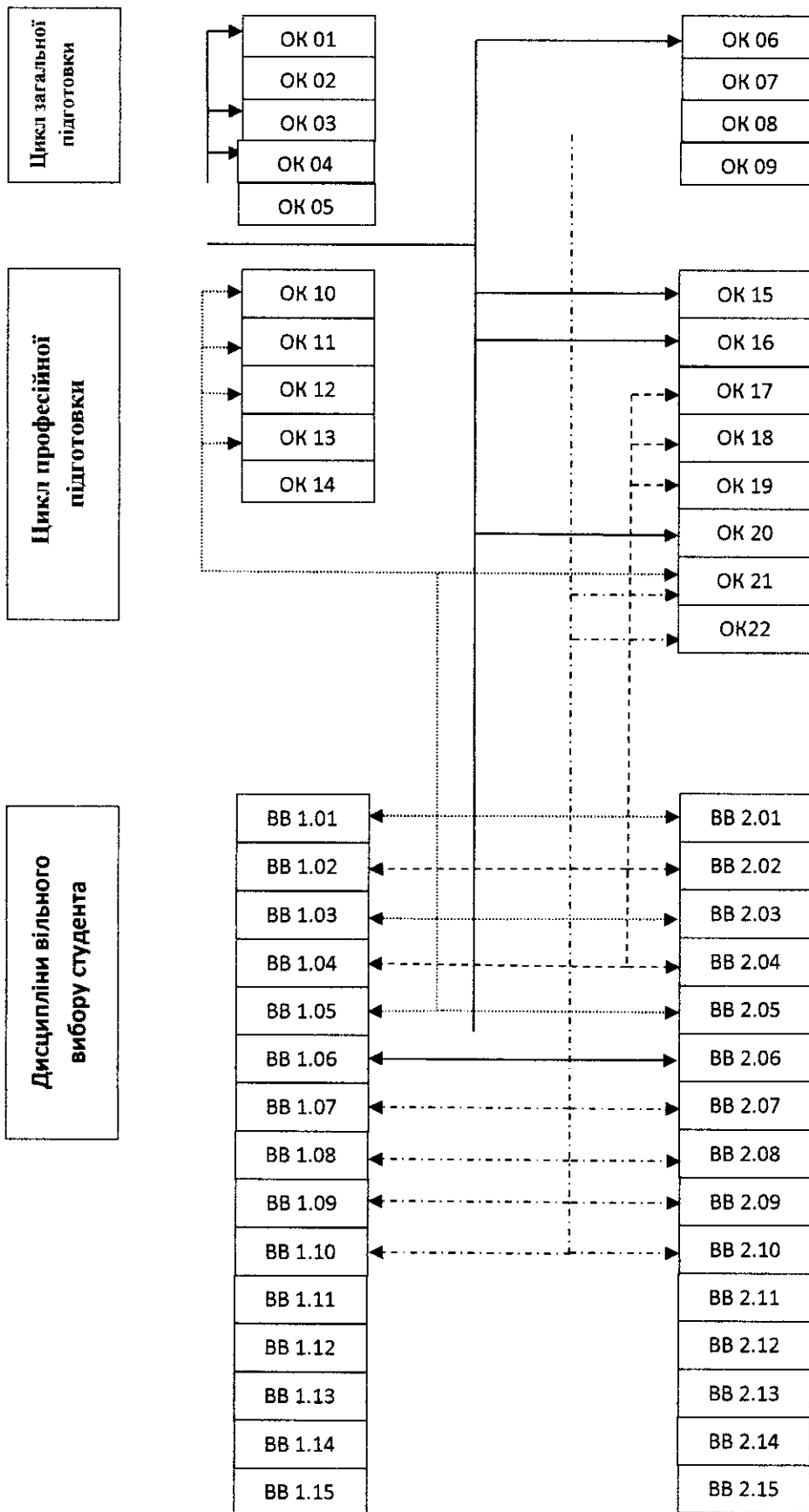
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I	Цикл загальної підготовки		
ГП	Гуманітарна підготовка		
OK 01	Історія та культури України	4	екзамен
OK 02	Філософія	4	екзамен
OK 03	Політична та соціологічна науки	3	екзамен
OK 04	Іноземна мова	9	екзамен, залік
OK 05	Фізичне виховання	4	залік
ФП	Фундаментальна підготовка		
OK 06	ОП та БЖД	3	залік
OK 07	Вікова фізіологія і шкільна гігієна з основами медзнань	3	залік
OK 08	Сучасна українська літературна мова	28	екзамен, залік
OK 09	Історія української літератури	28	екзамен, залік
II Цикл професійної підготовки			
ІІІП Психолого-педагогічна підготовка			
OK 10	Педагогіка	8	екзамен, залік
OK 11	Психологія	6	екзамен
OK 12	Методика навчання української мови	7	екзамен, залік
OK 13	Методика навчання української літератури	7	екзамен, залік
OK 14	Методика навчання зарубіжної літератури	4	екзамен
ІІІП Науково-предметна підготовка			
OK 15	Українознавство	3	залік
OK 16	Історія зарубіжної літератури	14	екзамен, залік
OK 17	Вступ до мовознавства	3	екзамен

OK 18	Вступ до літературознавства	3	екзамен
OK 19	Старослов'янська мова	3	екзамен
OK 20	Історична граматики української мови	3	екзамен
OK 21	Ділова українська мова	3	екзамен
OK 22	Фольклор	3	залік
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ1	Дисципліни вільного вибору студента		
ВВ1.01	Сучасна польська мова (II)	6	екзамен
ВВ1.02	Сучасна польська мова (III)	8	екзамен
ВВ1.03	Сучасна польська мова (IV)	8	екзамен
ВВ1.04	Історія польської мови	3	залік
ВВ1.05	Лексикологія польської мови	3	залік
ВВ1.06	Країнознавство	3	екзамен
ВВ1.07	Методика навчання польської мови	3	екзамен
ВВ1.08	Практичний та ономастичний аспект української мови	4	залік
ВВ1.09	Дитяча література та практикум з виразного читання	3	залік
ВВ1.10	Культура мовлення	3	екзамен
ВВ1.11	Українська діалектологія	3	залік
ВВ1.12	Стилістика української мови	4	екзамен
ВВ1.13	Історія української літературної мови	3	екзамен
ВВ1.14	ІКТ технології в галузі	3	залік
ВВ1.15	Історія педагогіки	3	залік
	Практична підготовка		
П.1	Навчальна (фольклорна, діалектологічна, психолого-педагогічна)	12	залік
П.2	Виробнича (педагогічна практика з фахових методик (пробні уроки), стажерська педагогічна практика)	12	екзамен
	Атестація	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

2.2. Структурно-логічна схема

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену, випускного екзамену зі спеціалізації та завершується видачею документу державного зразка про присудження їм ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Див. додаток

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Див. додаток

Затверджено на засіданні вченої ради факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 12 від 31.08 2016 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Тищенко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

